

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 47Em/4/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1217219775
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Pacherová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2020:1217219775.6

Uznesenie

Okresný súd Bratislava II v Bratislave vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: Z. U., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa matky: Z.. T. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, C., zastúpená advokátkou: JUDr. Michaela Kajabová, Budovateľská 2, Bratislava a otca: Z.. Z. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XX, Z. o výkon rozhodnutia taktó

rozhodol:

Súd nariaďuje výkon rozhodnutia - rozsudku Okresného súdu v Pezinku, sp. zn. 10C/130/2009 zo dňa 15.03.2013, v spojení s rozsudkom Krajského súdu Bratislava sp. zn. 8Co/383/2013 zo dňa 22.10.2013 v časti o realizácii osobnej starostlivosti otca o maloletého Z. U., nar. XX.XX.XXXX.

odôvodnenie:

1/ Otec sa návrhom podaným na tunajší súd domáhal nariadenia výkonu rozhodnutia - rozsudku Okresného súdu v Pezinku, sp. zn. 10C/130/2009 zo dňa 15.03.2013, ktorý nadobudol vykonateľnosť dňom 16.12.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Bratislava sp. zn. 8Co/383/2013 zo dňa 22.10.2013. V návrhu uviedol, že citovanými rozsudkami bolo jeho manželstvo s matkou dieťaťa rozvedené, maloletý Z.H. bol na čas po rozvode zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s tým, že starostlivosť mali rodičia realizovať nasledovne:

Matka v každom týždni v roku v čase od piatku párneho týždňa od 18.00 hod do nasledujúceho piatku do 18.00 hod s výnimkou vianočných a veľkonočných sviatkov, jarných prázdnin a mesiacov júl a august,
- každý kalendárny rok od 01.08. od 9.00 do 31.08. do 19.00 h,
- každý párny rok od 22.12.od 16.00 h do 25.12.do 12.00 h a každý nepárny rok v čase od 25.12.od 12.00 h do 01.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 12.00 h a každý nepárny rok od 01.01 od 12.00 h do posledného dňa vianočných prázdnin do 16.00 h,
- každý nepárny rok počas jarných prázdnin v čase od piatku predchádzajúceho prázdninám od 16.00 h do nedele nasledujúceho týždňa do 16.00 h,
- počas veľkonočných sviatkov v párnom roku v čase od 09.00 h Zeleného štvrtka do 18.00 h posledného dňa veľkonočných prázdnin.

Otec má zabezpečovať starostlivosť o maloletého Z.na v každom týždni v roku v čase od piatku nepárneho týždňa od 18.00 h do nasledujúceho piatku do 18.00 h s výnimkou vianočných a veľkonočných sviatkov, jarných prázdnin a mesiacov júl a august,
- každý kalendárny rok od 01.07. od 09.00 h do 01.08. do 09.00 h
- každý nepárny rok od 22.12.od 16.00 h do 25.12.do 12.00 h a každý párny rok v čase od 25.12.od 12.00 h do 01.01 nasledujúceho kalendárneho roka do 12.00 h a každý párny rok od 01.01 od 12.00 h do posledného dňa vianočných prázdnin do 16.00 h,
- každý párny rok počas jarných prázdnin v čase od piatku predchádzajúceho prázdninám od 16.00 h do nedele nasledujúceho týždňa do 16.00 h,
- počas veľkonočných sviatkov v nepárnom roku v čase od 9.00 h Zeleného štvrtka do 18.00 h posledného dňa veľkonočných prázdnin.

Takto prebiehala striedavá starostlivosť päť rokov od mája 2008, pričom otec ju označil ako bezproblémovú. Vzájomné citové väzby každého z rodičov k maloletému boli hlboké a obojstranné. Od polovice októbra 2013 sa maloletý začal otcovi postupne odcudzovať, čo otec pripisuje matke, ktorá dieťa citovo vydiera, psychicky deptá. V čase podania návrhu otca na výkon rozhodnutia nevidel svojho syna 4 roky a dva mesiace. Matka syna nevedie k účte k otcovi, opakované snahy otca o kontakt so synom končia bez akejkoľvek odozvy, otca neinformuje o prospechu dieťaťa, o jeho zdravotnom stave, nevynakladá žiadnu snahu o vzájomnú komunikáciu. Otec poukázal, že záujmom dieťaťa je aby bolo v starostlivosti oboch rodičov, a ak to nie je možné v starostlivosti toho, kto má lepšie predpoklady. V priebehu súdneho konania bolo preukázané že obaja rodičia sú schopní zabezpečiť starostlivosť o syna v rovnakom rozsahu. Matka toho času bráni však otcovi realizovať jeho rodičovské práva, neumožňuje mu zabezpečovať starostlivosť o dieťa v zmysle súdneho rozhodnutia, znemožňuje mu styk s dieťaťom, pričom sama udáva, že ona za nič nemôže, pretože sám Z. sa odmieta so svojim otcom stretávať. Otec je presvedčený, že aktuálny stav je zapríčinený matkou, ktorá odmieta rešpektovať právoplatné a vykonateľné rozhodnutia súdov.

2/ Súd sa oboznámil s obsahom rozsudku Okresného súdu Pezinok sp. zn. 10C/130/2009 zo dňa 15.03.2013, rozsudku Krajského súdu Bratislava sp. zn. 8Co/383/2013 zo dňa 22.10.2013, spisu tunajšieho súdu sp. zn. 61Em/2/2014, rozsudku Okresného súdu Bratislava II, č.k. 61P/167/2014-292 zo dňa 13.11.2018, stanoviskom ÚPSVaR Bratislava, správou psychologičky PhDr. A. Z. ako aj ďalším obsahom spisového materiálu, vykonal pohovor s maloletým dieťaťom a zistil nasledovné:

3/ Okresný súd v Pezinku v konaní vedenom pod sp. zn. 10C/130/2009 vyhlásil dňa 15.03.2013 rozsudok, ktorým rozviedol manželstvo rodičov maloletého Z. U., nar. XX.XX.XXXX, dieťa zveril súd do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov (tak ako je uvedené v bode 1/ toho odôvodnenia), obom rodičom priznal oprávnenie maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok, otec bol zaviazaný povinnosťou platiť výživné vo výške 150 € mesačne. Rozsudok nadobudol vykonateľnosť dňom 16.12.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Bratislava sp. zn. 8Co/383/2013 zo dňa 22.10.2013.

4/ Otec dieťaťa sa už v konaní vedenom pred tunajším súdom pod sp. zn. 61Em/2/2014 domáhal nariadenia výkonu rozhodnutia - citovaného rozsudku Okresného súdu v Pezinku. Súd uznesením zo dňa 12.07.2016 jeho návrh zamietol s odôvodnením, že výkon rozhodnutia nie je možné vykonať, pretože je narušený vzťah otca so synom, zároveň zlyháva vzájomná komunikácia medzi rodičmi. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 13.08.2016. V priebehu toho konania sa v marci 2016 realizovali dve stretnutia rodičov a dieťaťa s psychologičkou na pôde Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie v Bratislave. Počas stretnutí Z. s otcom spontánne nekomunikoval ale reagoval na jeho otázky ohľadne školy, športu, záľub. Pri opakovaní niektorých otázok od otca bol chlapec úsečný, dával opakovane najavo potrebu sa s otcom nestretávať a stretnutie ukončiť. Otec počas stretnutí nebol dostatočne vnímavý voči Z., zvyšoval hlas, skĺzal do agresie.

5/ Z obsahu rozsudku tunajšieho súdu č.k. 61P/167/2014-292 zo dňa 13.11.2018 bolo zistené, že matka sa v konaní domáhala zmeny úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému Z. tak, že dieťa bude zverené do jej výlučnej osobnej starostlivosti, otcovi bude určená povinnosť platiť na syna výživné vo výške 300 € mesačne. Otec konaní navrhoval aby bol syn zverený do jeho výlučnej osobnej starostlivosti a matke aby bola uložená povinnosť platiť na syna výživné vo výške 150 € mesačne, matka bude oprávnená stretávať sa so synom v každom víkend v kalendárnom mesiaci. Súd návrh matky zamietol a konanie o návrhu otca zastavil. Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že „nedošlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu rozhodnutia. Matka počas celého rozvodového konania vystupovala proti zvereniu dieťaťa do striedavej starostlivosti a v tomto postoji pokračovala aj po rozhodnutí odvolacieho súdu, ktorý potvrdil rozhodnutie prvostupňového súdu, pričom vykonal rozsiahle dokazovanie, v ktorom sa vysporiadal s argumentami matky proti striedavej osobnej starostlivosti. Vzhľadom na konanie matky, sa nemožno ubrániť dojmu, že zrejme nehodlala právoplatný rozsudok rešpektovať, nakoľko cca mesiac po nadobudnutí právoplatnosti pôvodného rozhodnutia podala návrh na zmenu zverenia. Súd uskutočnil výsluch maloletého Z., počas ktorého zazneli znepokojivé vyjadrenia. Maloletý sa o matkinom otcovi vyjadroval ako o „dobrom“ dedkovi, teda zo strany otca, je zrejme dedko zlý. Čo sa týka otca, zo strany Z. zaznievali samé negatíva, pričom ešte niekoľko rokov dozadu konštatovali znalci hlboké citové väzby. K záveru výsluchu maloletý Z. dokonca pristúpil až takej závažnej veci akou je sexuálne zneužívanie otcom. Súd v žiadnom prípade nechce zľahčovať vyjadrenia maloletého, avšak vzhľadom na okolnosti, jeho vyjadreniam nedôveroval. Maloletý počas celého konania, ktoré trvalo (vrátane predrozvodového konania) 9 rokov, nikdy nezmenil sexuálne zneužívanie, pričom sa stretával aj so znalcami a inými psychológmi. Jednak je zarážajúce, že sa Z. k týmto udalostiam nepriznal, nespomenul ich ale aj to, že uvedení odborníci si nevšimli v správani

maloletého znaky, ktoré by nasvedčovali tomu, že došlo k zneužívaniu. Ďalšou skutočnosťou je reakcia, resp. jej absencia u matky. Matka, ktorá sa o údajnom zneužívaní dozvedela v priebehu roku 2017, neuskutočnila žiadne kroky smerujúce k objasneniu tohto inak „odporného“ činu. Vysvetľovala to tým, že už uplynuli 4 roky, že sa otca bojí, pričom spôsob, akým matka s otcom komunikovala v priebehu súdnych pojednávaní, nenaznačoval, že by mala z otca strach. Pokiaľ došlo k zneužívaniu, je prirodzené, že každý zodpovedný rodič by vyhľadal pomoc odborníka, za účelom zmiernenia dôsledkov, nič z toho však matka nevykonala. Vzhľadom na uvedené, má súd vážnu pochybnosť, že sa veci udiali tak, ako to uviedol Z.. Pokiaľ maloletý v snahe vyhnúť sa otcovi pristúpil až k takej fabulácii, akou je sexuálne zneužívanie, je na zváženie, či prostredie v ktorom žije je zdravé, či spokojnosť nie je len na povrchu a či zotrvávanie v tomto prostredí, ktoré ani v náznakoch nekoriguje postoje maloletého (negatívny postoj k starým rodičom zo strany matky) nespôsobí v budúcnosti maloletému vážne problémy. Matka tvrdí, že Z. žije v šťastnom a spokojnom prostredí, s týmto vyhlásením sa však súd nemôže stotožniť. Nie je predsa v poriadku, ak maloletý označuje starého rodiča zo strany matky „ten dobrý dedko“, teda ten druhý je zlý, alebo minimálne nie dobrý, pričom svoj názor nevie odôvodniť. Z uvedeného je zrejmé, že tento postoj je „odpozeraný“ od matky. Matka vytesnila otca zo života maloletého, jeho rolu nepripúšťa, resp. otca nahradila starým otcom a napriek tomu, že sa súd prostredníctvom výchovného opatrenia snažil postoj matky zmeniť, tento zostáva nemenný. Pokiaľ by súd vyhovel matke, tým by v podstate legitimizoval jej doterajšie konanie - ignorovanie právoplatného súdneho rozhodnutia a v zásade by vyjadril názor, že na zmenu súdneho rozhodnutia postačí plynutie času a vytrvalosť rodiča ho neakceptovať. Ďalším z dôvodov pre zamietnutie návrhu matky je, že súd sa nedomnieval, že matka je ten rodič, ktorý je schopný zabezpečiť práva druhého rodiča. V podstate ani nejde o domnienku, nakoľko sa matka vo svojich vyjadreniach priamo prihlásila k tomu, že otcovu rolu neuznáva, okrem iného uviedla „rolu otca prevzal môj otec“ a styk otca s maloletým umožniť nehodlá, odvolávajúc sa na vôľu maloletého. Súd pripúšťa, že aktuálna situácia je pre všetkých zúčastnených zložitejšia, ako tomu bolo v čase rozvodového konania, je však spôsobená konaním účastníkov a to predovšetkým matky. Bez ohľadu na motiváciu tohto konania, by matka mala začať akceptovať právoplatne rozhodnutie súdu a aktívne sa podieľať na obnove vzťahu medzi otcom a synom. Nevyhnutnou podmienkou je však to, aby matka pochopila úlohu biologického rodiča v živote dieťaťa. Spôsob, akým to bude matka riešiť, ponecháva v tejto fáze súd na matku, nakoľko výchovne opatrenie, ktoré súd nariadil nedosiahlo svoj cieľ. Je iste dostatok odborníkov, ktorí by matke pomohli situáciu spracovať. Pokiaľ matka zotrvá v svojom postoji, vystavuje syna ďalším negatívnym zážitkom plynúcim z výkonu rozhodnutia“. Voči rozsudku podala odvolanie matka, súd druhej inštancie doposiaľ o dovolaní nerozhodol.

6/ Podľa § 370 ods. 1 CMP, podľa tejto časti sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Podľa § 376 ods. 1 CMP, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Podľa § 377 ods. 1 CMP, pri uznesení o nariadení výkonu rozhodnutia a proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na nariadenie výkonu rozhodnutia je odvolanie prípustné

Podľa § 3 ods. 1,2,3,4,5,6 vyhl. MS SR č. 207/2016 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých, súd po podaní návrhu na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 zákona) alebo po začatí konania, ktoré sa začína bez návrhu (§ 376 ods. 2 zákona), pred vydaním uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia zisťuje, či sa povinný podrobuje rozhodnutiu a či existujú ospravedlniteľné dôvody, pre ktoré sa povinný nemôže podrobovať rozhodnutiu.

Pri zisťovaní existencie ospravedlniteľných dôvodov podľa odseku 1 súd zohľadňuje najmä správanie sa povinného pri plnení povinností a správanie sa oprávneného pri realizácii práv vyplývajúcich z rozhodnutia, ako aj správanie sa a názor maloletého.

Ak súd zistí, že možno existujúce ospravedlniteľné dôvody podľa odseku 1 odstrániť a plnenie rozhodnutia dosiahnuť účasťou na sociálnom poradenstve, psychologickom poradenstve alebo na inom odbornom poradenstve, povinnosť podrobiť sa poradenstvu možno nariadiť neodkladným opatrením. Neodkladné opatrenie podľa prvej vety možno nariadiť po predchádzajúcom posúdení vhodnosti a predpokladaného času trvania neodkladného opatrenia osobou, u ktorej sa má poradenstvo vykonať.

7/ Ak súd požiada v konaní o výkone rozhodnutia príslušný orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately o preverenie dôvodov nesplnenia povinnosti uloženej rozhodnutím súdu, príslušný orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vypracuje na požiadanie súdu správu, ktorá má náležitosti uvedené v § 5 písm. a) až d) vyhlášky. Ak bola ako súčasť vykonávaných opatrení podľa osobitného predpisu navrhnutá mediácia ako odborná metóda na uľahčenie riešenia konfliktných situácií v rodine, správa podľa prvej vety obsahuje aj informáciu o mediácii. 8/ Súd postupujúci podľa citovaného

ustanovenia § 3 vyhl.č. 207/2016Z.z. zistil cez orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, že rozhodnutie Okresného súdu v Pezinku sa nerealizuje, matka odkázala na stanoviska syna, ktorý vo veku XX rokov je schopný svoj názor náležite vyjadriť, čo už realizoval v skoršom konaní vedenom pred tunajším súdom pod sp. zn. 61P/167/2014. 9/ Dňa 21.06.2019 sa rodičia dostavili ku koordinátorovi tunajšieho súdu (v rámci zaradenia Okresného súdu Bratislava II do projektu MS SR testujúcim model tzv. Cochemskej praxe), kde bolo potvrdené, že dieťa sa s otcom nekontaktuje, podľa matky „za to môže otec, ona s ním nekomunikuje a je spokojná ako to je teraz, pretože syn je spokojný“. 10/ Matka založila do spisu správu PhDr. A. Z., poradenskej psychologičky pre dospelých a detí, ktorá Z. vyšetrila na žiadosť matky začiatkom marca 2019. Vo svojej správe konštatuje, že vzťahová situácia ohrozuje psychickú pohodu Z. a svojim spôsobom prispieva aj k tomu, že sa mu zatiaľ celkom nedarí sa prirodzene emancipovať od materinskej autority. Deje sa tak v dôsledku toho, ako sa spor vyvíja, čo v Z. evokuje pocit neistoty a ohrozenia z toho, že by sa jeho životná cesta mala vyvíjať iným smerom ako je v jeho predstavách (reálna realizácia striedavej starostlivosti), čo je príčinou toho, že až rigidne ulpieva na vzťahu k matke. Prílišný tlak, ktorý je na neho vyvíjaný smerom k reparácii vzťahu s otcom - či už po dobrom alebo po zlom - prináša dlhodobu skôr opačný efekt v zmysle stupňujúcej sa hostility voči otcovi, kumuláciu negatívnych zážitkov s ním z minulosti, čo vyúsťuje v neoblomný postoj Z. nedopustiť aby sa na súčasnom statuse niečo zmenilo. Z. pociťuje krivdu za to, že je spochybňovaný vo svojich názoroch, pocitoch a referenciách, jeho vzťah k otcovi sa týmto len viac devastuje. Žiadne represívne opatrenia neprinesú želaný efekt v mysle nápravy vzťahu dieťaťa k otcovi. Keď existuje nejaká cesta, tak len cez akceptáciu predstavy dnes už XX ročného dieťaťa, ktoré tiež má nárok na svoje postoje. 11/ Na informatívnom výsluchu konanom dňa 16.10.2019 pred tunajším súdom Z. uviedol, že s otcom skutočne nebol už asi šesť rokov, otca si zablokoval aj na telefóne. V čase, keď bol počas striedavej starostlivosti u otca necítil sa dobre, bol vtedy ešte malý a nedovolil sa mu vzoprieť. Otca označil sa impulzívneho, častokrát bol nervózny aj z maličkostí, napr. keď v škole dostal zlú známku zakázal mu hokej alebo keď išli v aute začal kričať a búchať rukou po prístrojovej doske, tiež sa stalo, že keď bol nervózny kopol do vlastného psa. V tom čase otec aj pil, chodieval s ním do krčmy, kde si otec dal pivo a tvrdý alkohol. Z. uviedol, že matka mu nikdy nezakazovala chodiť k otcovi, povedala mu, že je to jeho rozhodnutie, či k nemu pôjde alebo nepôjde. Z. sa nestretáva ani so starými rodičmi z otcovej strany, pretože „necíti potrebu sa s nimi stretávať“, rovnako túto potrebu necíti ani vo vzťahu k otcovi.

12/ Z vyššie uvedenej právnej úpravy výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých vyplýva, že exekučným titulom pre uvedený výkon rozhodnutia je rozhodnutie (rozsudok alebo uznesenie), ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, rozhodnutie o návrate maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní, ako aj cudzozemská verejná listina alebo dohoda, ktorej vykonateľnosť vyplýva z osobitného predpisu alebo z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná. Konanie o výkon rozhodnutia začína na návrh oprávneného, ako aj bez návrhu (§ 376 CMP). V prvej fáze súd rozhoduje o nariadení výkonu rozhodnutia, v súlade s § 3 citovanej vyhlášky, zisťuje či sa povinný podrobuje rozhodnutiu a či existujú ospravedlniteľné dôvody, pre ktoré sa povinný nemôže podrobovať rozhodnutiu. V tomto smere zohľadňuje najmä správanie sa povinného pri plnení povinností a správanie sa oprávneného pri realizácii práv vyplývajúcich z rozhodnutia, ako aj správanie sa a názor maloletého. Ak zistí, že možno existujúce ospravedlniteľné dôvody odstrániť a plnenie rozhodnutia dosiahnuť účasťou na sociálnom, psychologickom alebo inom odbornom poradenstve, môže nariadiť neodkladným opatrením povinnosť podrobiť sa uvedenému poradenstvu. Dôvody, pre ktoré súd zamietne návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia vyplývajú z ust. § 377 ods. 2 CMP, pričom ide o okolnosti, ktoré svojou povahou absolútne vylučujú výkon rozhodnutia a ktorými sú, že exekučný titul nie je vykonateľný alebo že okolnosti, ktoré nastali po vzniku exekučného titulu, spôsobili zánik uloženej povinnosti. Okolnosťou spôsobujúcou zánik uloženej povinnosti môže byť zmena vo výchove maloletého dieťaťa napríklad zverením do niektorej z foriem náhradnej osobnej starostlivosti neodkladným opatrením, smrť povinného, plnoletosť dieťaťa a podobne. Samozrejme nevyhnutným predpokladom pre nariadenie výkonu rozhodnutia je vždy nepochybné zistenie, že povinný dobrovoľne neplní povinnosti uložené vykonateľným exekučným titulom. V opačnom prípade, teda pri plnení exekučného titulu nemôže byť výkon rozhodnutia nariadený a súd návrh zamietne.

13/ Cieľom vykonávacieho konania je faktické uskutočnenie práva na plnenie, a teda vynútenie povinnosti niečo plniť štátnou mocou, ktorá povinnosť bola uložená vykonateľným titulom, pokiaľ k plneniu povinností nedošlo dobrovoľne. Výsledkom vykonávacieho konania má byť teda splnenie povinnosti určenej vykonateľným exekučným titulom buď dobrovoľne alebo nútene a nemôže ním byť

popretie exekučného titulu. Práve z uvedeného dôvodu a za súčasnej ochrany záujmov maloletého dieťaťa v tomto type vykonávacieho konania, štvrtá časť CMP v spojení s citovanou vyhláškou ustanovujú postup súdu smerujúci k realizácii práv a povinností vyplývajúcich zo súdneho rozhodnutia (exekučného titulu).

14/ V prejedávanej veci bolo dieťa súdnym rozhodnutím zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Od roku 2013 sa striedavá starostlivosť nepraktizuje. Uznesením Okresného súdu Bratislava II, č.k 28P/150/2017-15 zo dňa 21.09.2017 bolo rodičom i dieťaťu nariadené výchovné opatrenie - povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu v rozsahu 20 hodín pre každého jednotlivo v Asociácii supervízorov a sociálnych poradcov, so sídlom na Mokrohájskej ceste 3 v Bratislave. Cieľom poradenstva bolo aby matka pochopila význam biologického otca v živote dieťaťa a osvojila si zručnosti smerujúce k podpore vzťahu dieťaťa k otcovi. U otca malo poradenstvo smerovať k zvládnutiu komunikačných a výchovných zručností, za účelom zvládnutia konfliktných situácií pri prejavenom dešpekte maloletého k jeho osobe. U maloletého malo poradenstvo smerovať k pochopeniu významu oboch rodičov v jeho živote a k zmierneniu alebo odstráneniu negatívneho správania k jeho otcovi. Výchovné opatrenie si nespĺnilo svoj účel. V správe o priebehu poradenstva sa uvádza: „matka s celom poradenstva od začiatku nebola stotožnená, nevie ako by napĺňala tento cieľ, keďže ona nijako synovi nebráni stretávať sa s otcom a že jej syn má všetko čo potrebuje. Matka pri stretnutiach pomenovávala a opisovala negatívne zážitky a prejavy otca maloletého takmer identicky ako ich popisoval Z.“

15/ Pokiaľ matka založila do spisu správu psychologičky PhDr. A. Z., ktorá dieťa vyšetrila v marci 2019, súd poukazuje na to, že psychologička vychádzala iba z informácií podaných matkou. Nevyžiadala si v záujme objektívneho zhodnotenia rodinnej situácie aj stanovisko otca dieťaťa. Psychologička konštatuje, že „dieťa je negativisticky nastavené voči otcovi, na dieťa je vyvíjaný tlak smerom k reparácii vzťahu s otcom, čo prináša dlhodobu skôr opačný efekt v zmysle stupňujúcej sa hostility voči otcovi. Z. pociťuje krivdu za to, že je spochybňovaný vo svojich názoroch, pocitoch a referenciách. Jeho vzťah k otcovi sa týmto len viac devastuje“. Psychologička však vo svojej správe nespomenula ani jednu psychologickú metódu, sedenie, alebo snahu ako sa ona ako odbornička snažila dieťaťu vysvetliť postavenie otca v rodine dieťaťa, ako sa ona psychologickou intervenciou snažila v dieťati stupňujúcu animozitu voči otcovi zmierniť, prípadne odstrániť, zistiť podstatu tohto postoja dieťaťa. Ak znalkyňa v správe konštatovala, že na dieťa je vo vzťahu k reparácii vzťahu k otcovi vyvíjaný prílišný nátlak a represívne opatrenia, nie je súdu zrejmé, o aké konkrétne úkony má ísť.

16/ Od roku 2013, kedy bol ukončený kontakt otca s Z. bolo nariadené výchovné opatrenie, ktoré matka negovala. Matkou bolo iniciované konanie o zmenu starostlivosti o dieťa, keď navrhovala aby bol Z. zverený do jej výlučnej starostlivosti. Súd však nezistil také zmeny okolností, ktoré by odôvodňovali zrušenie striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a zverenie dieťaťa do výlučnej starostlivosti matke, preto jej návrh zamietol. V odôvodnení rozsudku súd konštatuje, že práve matka nesie zodpovednosť za to že maloletý otca odmieta. Už počas konania o rozvod bola kategoricky proti striedavej starostlivosti, jej konanie nasvedčovalo akoby sa vopred rozhodla, že právoplatný rozsudok, ktorým napokon po rozsiahlom dokazovaní dieťa do striedavej starostlivosti zverené bolo, nebude rešpektovať. Dieťa nielenže ignoruje otca, ktorého kontakt si dokonca vymazal aj z telefónu ale nekontaktuje sa ani so starými rodičmi zo strany otca. Takýto postoj nie je možné podporovať. Matka by si mala uvedomiť, že rola otca predstavuje nezastupiteľný otcovský vplyv na dieťa. Dieťa vyrastajúce bez otca alebo s dysfunkčným otcom, žijúce výhradne len vo sfére matkinho vplyvu sa môže prejavovať sťažným odpútaním sa od matky a nedostatočnou samostatnosťou. Pre chlapca je otec príkladom, vzorom pre jeho budúcu rolu muža a otca, potrebuje otca ako kamaráta na „chlapské činnosti“. Nemožno pochybovať o tom, že otec je z hľadiska osobnostnej výchovy rozhodujúcim článkom v živote dieťaťa. V žiadnom prípade ho nemôže nahradiť starý otec, tak ako sa to mylne domnieva matka. Tak ako sa matka vyjadruje o otcovi dieťaťa a o starých rodičoch tak ich preberá aj Z., jej názory považuje za pravdu a fakty. Z. ani pri výsluchu pred súdom dňa 16.10.2019 nevedel uviesť prečo sa nestretáva so starými rodičmi z otcovej strany, uviedol len: „necítim potrebu“.

17/ V predmetnej právnej veci nepochybne absentuje schopnosť matky dohodnúť sa na výchove a starostlivosti s druhým rodičom, keďže sa nesnaží zlepšiť, resp. prispieť k jeho náprave. O nedostatočnej príprave matky na styk otca so synom svedčí aj to, že matka ponechávala rozhodnutie nestretávať sa s otcom výhradne na synovi (ktorý postoj nepochybne preberá od svojej matky), bez toho, aby syna viedla k úcte k otcovi. Matka si zrejme vôbec neuvedomuje, že došlo k rozpadu rodiny rozvodom dospelých ľudí a ich spoločné dieťa prestalo vyrastať v úplnej rodine bez vplyvu otca na výchove. Absentuje spolupodieľanie sa matky na akceptácii otca zo strany Z.. Po rozvode manželstva sú rodičia

povinní naďalej konať tak, aby rozvod manželstva mal na dieťa čo najmenší dopad, aby ich dieťa trpelo citovo čo najmenej stratou úplnej rodiny. Matka spôsobuje a vytvára v priebehu niekoľkých rokov svojim ľahostajným prístupom umocnenie klamlivého pocitu u Z., že otec nie je v jeho živote potrebný. Problém spočíva v nepochopení matky o potrebe spoločnej výchovy oboma rodičmi, ktorí nesmú byť pri vytváraní nových životných vzťahov egoistickí mysliac si, že ak je dieťa spokojné v starostlivosti jedného z nich, druhého rodiča nepotrebuje. Z. odôvodňuje odmietanie otca tým, že „necíti potrebu“ sa s ním stretávať ako aj tým, že otec je impulzívny, kričí kvôli maličkostiam. Súd uvedené konania otca nechce nijako ospravedlňovať ani zľahčovať avšak nie je žiadúce, aby takýto zážitok ovplyvnil vzťah medzi otcom a synom do takej miery, aby otca odmietal v rozsahu jeho výmazu nielen z telefónu ale fakticky z celého jej života. Výchova detí zo strany rodiča, ktorý má umožnené s dieťaťom sa stretávať neznamená, že tento rodič bude počas stretnutia ľahostajný, nevyjadrí svoj názor aj taký, ktorý sa dieťaťu nepáči. Tento rodič predsa nestráca právo rozhodovať o dieťati. Stav, keď rodič nepripravuje dieťa na styk s druhým rodičom a dieťa druhého rodiča odmieta, sa rovná „neumožneniu“ druhému rodičovi stretávať sa s dieťaťom, pretože sa jedná o skryté pestovanie odmietania až nenávisti, čo je neakceptovateľné, ak neexistujú dôvody na zákaz styku. Aj keď v prípade Z. ide o dieťa vo veku XX rokov, súd je toho názoru, že vždy existuje nádej, že dieťa aj v takomto veku môže prehodnotiť svoj odmietavý postoj.

18/ Súd má za to, že v záujme dieťaťa je zachovať rovnocenný vzťah s oboma rodičmi, keď z doposiaľ zistených skutočností a vykonaného dokazovania v predchádzajúcich konaniach nevyplýval reálny, opodstatnený dôvod, pre ktorý by sa styk maloletého s otcom nemohol realizovať (§ 3 ods. 1 vyhl.č. 207/2016 Z.z.). V priebehu dlhej doby (6 rokov !) nedošlo nielenže k realizácii striedavej starostlivosti ale ani len k realizácii styku syna s otcom. Súd sa stotožňuje s názorom otca, že je povinnosťou súdu prijať opatrenia, ktoré umožnia kontakt dieťaťa s rodičom, s ktorým nežije v spoločnej domácnosti, na druhej strane však súd zdôrazňuje, že táto povinnosť nie je absolútna. Porozumenie a spolupráca všetkých zúčastnených osôb vždy predstavuje dôležitý faktor. Záležitosti týkajúce sa maloletých detí sú vždy citlivou oblasťou, preto je potrebné k použitiu donucovacích prostriedkov pristupovať s maximálnou opatrnosťou (porov. Rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Reigado Ramos vs. Portugalsko).

19/ Zhodnotiac všetky okolnosti prejednávanej veci prihliadnúc aj na predchádzajúce konania a tam vykonané dokazovanie, súd dospel k záveru, že je na mieste postupovať podľa § 377 ods. 1 CMP a nariadiť výkon rozhodnutia - rozsudku Okresného súdu v Pezinku, sp. zn. 10C/130/2009 zo dňa 15.03.2013, v spojení s rozsudkom Krajského súdu Bratislava sp. zn. 8Co/383/2013 zo dňa 22.10.2013 v časti o realizácii osobnej starostlivosti otca o maloletého Z. U., nar. XX.XX.XXXX. Súd nezistil existenciu ospravedlniteľných dôvodov, pre ktoré by nebolo možné nariadiť výkon rozhodnutia, neboli splnené ani dôvody, ktoré by svojou povahou absolútne vylučovali výkon rozhodnutia (nevykonateľný exekučný titul, vznik okolnosti po exekučnom titule, ktoré by spôsobili zánik uloženej povinnosti).

Poučenie:

Proti uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje (§ 377 ods.1 CMP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie je treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).